

Katja Mater, Fields on a Line © Waldenstudios.nl

Bewondering en peinzen over vergankelijkheid

Jeanne Prisser

Jeanne Prisser bericht over wat zich afspeelt in de voorhoede van de beeldende kunst. Deze week: stijgende bewondering in Amsterdam en een potje vergankelijkheidsoverpeinzing in Rotterdam.

15 januari 2016, 02:00

AMSTERDAM, 12 JANUARI

In de kunst is schilderkunst de Lazarus. Doodverklaard, weer opgestaan, hoe vaak al niet? Een beetje een non-discussie want het aardige was: de schilder, hij schilderde voort.

Of stelt, met lak aan die onzin, zélf wel een tentoonstelling samen over schilderkunst, zoals nu in Arti et Amicitiae voor de tweede keer gebeurt: door Schildersogen. Nu maken drie goede schilders (Harm van den Berg, Arnout Killian, Frenk Meeuwssen) nog geen excellente curator, het was wel een beetje een ratjetoe. Ja, schilderen is óók sculpturen maken, naaien, filmen, dia's projecteren, maar dat weten we toch al lang? Vooruit, nog één keer Bowie dan, over Andy Warhol: 'He'll think about paint and he'll think about glue.' En dat was in 1971, mensen.

Toch beviel dat conceptloze mij wel in Arti. In het ratjetoe moest ik voor elk schilderij, elke installatie of projectie opnieuw bedenken wat nou het schilderij was, 25 keer opnieuw. Zo besteedde ik veel meer tijd aan elk kunstwerk dan de negen seconden die een kijker gemiddeld voor een kunstwerk schijnt door te brengen.

'DAZZLE-PAINTING-STIJL'

Op de grond lagen twee geometrische sculpturen van George Korsmit. Ik dacht aan de onlangs verscheiden Elsworth Kelly, het was alsof er een paar van zijn werken aan elkaar gegroeid waren en boven de vloer Hooverden. Helder, autonoom. En o ja, beschilderd. Twee zalen verder stuitte ik op de nail-art-saloon van Tanja

Ritterbex, waar de wildste meisjesfantasieën werkelijkheid werden. Lollig, tongue in cheek, nagels verven is natuurlijk óók schilderen, vertel ondergetekende wat. Ik vermaakte me, maar miste ook een beetje de pointe. Was het geschilderd, dan was het...geschilderd. En als het genaaid was (zoals Wouter Klein Velderman deed met pvc-doek) dan was het...genaaid.

De prettige 'goh, aardig, mooi'-stemming sloeg om in bewondering bij Katja Mater. Een bijzonder kunstenaar, die fotografeert en filmt maar kijkt als een schilder. Dit keer zag ik Field on a Line, een opname op 16mm-film van een ruimte die zij, 'dazzle-painting-stijl' (kunt u opzoeken) beschilderd en vervolgens gefilmd had. Deze tocht door verwarrend geblokte kamers werd, in steeds bleker wordende kleuren, via spiegels op een muur geprojecteerd. Omslachtig, maar niet zonder reden. Daar ging onderweg wat verloren en werd er ook wat gewonnen; het beeld trilde, verdubbelde, kreeg rare randjes, verschoot van kleur.

Ik zou bijna zeggen: wat een palet. Wat een toets. Wat een handschrift.

ROTTERDAM, 13 JANUARI

Ik reisde in de regen naar Rotterdam en probeerde uit alle macht niet aan David Bowie te denken. Er komt een moment dat er in de hoofden van krantenlezers iets knapt, dat het genoeg is geweest. Maar dat ging nog niet. Zodra ik de deur van de Garage had geopend, stond ik tegenover een machtig oppervlak van zuigend zwart met duizenden lichtpuntjes erin: een sterrenfoto van Thomas Ruff. Ziggy, ben je daar-aar-aar?

Agnes Meyer-Brandis, The Moon Goose Analogue: Lunar Migration Bird Facility © Bas Czerwinski

Sowieso was ik aan het juiste adres voor een potje vergankelijkheidsoverpeinzing. De tentoonstelling Hemelbestormers verhaalde van een reis naar de kosmos in vijftien kunstwerken. Negen kunstenaars hadden gepoogd de zwaartekracht in te ruilen voor een andere natuurwet: die van het gewichtloos zweven. Vanuit die positie bespiegelden ze op het universum en de eigen nietigheid. Wat een schitterend thema zo aan het begin van een nieuw jaar, dat ongetwijfeld opnieuw gedomineerd zal worden door middelmatige mensen met grootheidswaan, terwijl je je juist heel klein moet maken om de grandeur van het bestaan te kunnen zien.

Kom er maar in, Marinus Boezem, met je Della Scultura & La Luce. O, konden alle brulapen maar gedwongen worden met hun hoofd boven deze opengeklapte, ronde doos te hangen, waarin zich een miniatuurreliëf van het Mont Blanc-massief bevindt en waarvan de binnenkant van het deksel werd bekleed met een afbeelding van het noordelijke firmament. Twee afzonderlijke werelden die elkaar nooit raken, behalve wanneer de doos wordt dichtgeklapt (het liefst met wat neuzen ertussen). Dan is het aan de verbeelding om te zien hoe de toppen van de Mont Blanc het fluweelzwart van het heelal beroeren.

HEMELBEZOEK

Zagen ze maar de mens als mier in het werk van Jeroen Jongeleen, die vanuit vogelperspectief fotografeerde en filmde hoe nietige tweevoeters olifantenpaadjes uitsletten in een grasveld. Wierpen ze maar één blik op de foto van Laurent Grasso, waarop een Vaticaanse geestelijke met een telescoop de hemel afspeurt, misschien in de hoop op een teken van boven, misschien omdat hij twijfelt aan wat hij denkt zeker te weten.

Het langst keek ik naar de prachtige film van Agnes Meyer-Brandis: The Moon Goose Analogue: Lunar Migration Bird Facility. Hierin bereidde de kunstenaar, vrij naar een 17de-eeuws boek van een Engelse bisschop, middels een strak schema en met engelengeduld elf ganzen voor op een tocht naar de maan. Wie er straks mee mag op hemelbezoek? Alleen mensen met humor, verbeeldingskracht en een klein ego. 'And the stars look very different today.'

Info

Door Schildersogen 2, toonaangevende hedendaagse schilderkunst in Nederland Arti & Amicitiae, Amsterdam, t/m 24/1

Info

Hemelbestormers Garage, Rotterdam, t/m 14/2